

УДК [37.091.64:159.947.5-057.875]:378.018.43

Людмила Пермінова

Херсонський державний університет, м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID ID 0000-0002-6818-3179

**ЗАСОБИ ВПЛИВУ НА МОТИВАЦІЙНУ СФЕРУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ СИНХРОННОГО НАВЧАННЯ**

DOI 10.14308/ite000781

У сучасній освітній парадигмі, зорієнтованій на задоволення запитів особистості, особливого значення набувають проблеми професійного становлення майбутніх фахівців. Соціальні проблеми, воєнний час змушують освітян постійно вдосконалювати свої практичні фахові навички. Багато закладів перейшло на дистанційний формат навчання, а це призвело до необхідності вдосконалювати навички роботи із застосуванням інноваційних технологій викладання. У цьому є як позитивні, так і негативні складові. До позитивних можна зарахувати визначення і обґрунтування засобів активного навчання в режимі синхронного (асинхронного) навчання, з чим викладачі успішно справляються. Однак у зв'язку з віддаленим навчанням виникає проблема з мотивацією, проявом самостійності, сформованістю якостей самоменеджменту здобувачів вищої освіти. Постає проблема позитивного впливу на мотиваційну сферу сучасного здобувача, що забезпечує його успішність як у навчанні, так і в майбутній професійній діяльності. Засоби мотивації до успіху мають бути дидактично і методично узгоджені з потребами, індивідуальними якостями тих, хто навчається. Інформатизація, цифровізація освітнього процесу надає широкі можливості для творчості викладачів. Сучасні ІТ-технології, особливо хмарні технології, надають педагогам досить зручний, безкоштовний набір інструментів для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, зокрема це віртуальні дошки, мультимедійні презентації, засоби організації групової роботи, сервіси для створення тестів, інтелект-картки, доповнена та віртуальна реальність, перевернуте навчання. Слід зазначити, що якість сприйняття інформації, вмотивованість на діяльність, підвищується у процесі перегляду відео, прослуховування текстів та музичних творів. Мотивація підвищується, коли здобувачі беруть активну участь у створенні малюнків, мультимедійних презентацій тощо. Вплив на розвиток мотиваційної сфери здобувачів вищої освіти складний і вимагає багато часу та зусиль викладачів.

Ключові слова: мотиваційна сфера, дистанційне навчання, синхронне навчання, сприйняття інформації здобувачами вищої освіти, засоби впливу на розвиток мотиваційної сфери здобувачів вищої освіти

Вступ. Попри всі негаразди в українському суспільстві, освіта залишається вкрай важливою для майбутнього країни. Низка реформ свідчить про актуальність вирішення проблем у всіх галузях освіти, зокрема й таких, як «невідповідність структури освіти та її змісту проблемам ринкової економіки; недостатність та нестабільність фінансування; незадовільний рівень комп'ютеризації та використання сучасних інформаційних та мережевих технологій у навчанні (в основному у зв'язку з воєнним станом – прим.авт.); недостатність гарантій якості освіти; необхідність якісної адаптації вітчизняної системи освіти до європейського освітнього простору» [5]. Однак організація дистанційного навчання виказує психолого-педагогічні чинники освітнього процесу в закладах вищої освіти, обґрунтування яких вимагає від керівників освітніх закладів та науково-педагогічних працівників чіткості, об'єктивності, змістовності. Компетентнісна основа освітнього процесу спрямовує на оволодіння відповідним комплексом компетентностей, які дозволять майбутньому фахівцю конкурувати на ринку праці, а потім правильно побудувати кар'єрну траєкторію. Також змінюється і сам характер освіти.

Вона набуває всіх ознак інноваційності: «Інноваційна освіта – це та модель освіти, яка орієнтована переважно на максимальний розвиток творчих здібностей і створення сильної мотивації до саморозвитку індивіда на основі добровільно вибраної “освітньої траєкторії”» [5].

Постановка проблеми. На сучасному етапі виникає необхідність визначення й обґрунтування умов розвитку мотивації здобувачів вищої освіти у зв'язку зі збільшенням частки занять у дистанційному режимі. Спираючись на педагогічні умови, серед яких вплив на емоційну складову здобувачів, орієнтація на професійну перспективу, оновлення комплексу засобів формування мотиваційної сфери молодшої людини [11], робимо висновок про актуальність дослідження мотиваційної сфери здобувачів до навчання у синхронному форматі, а також – доцільність визначення засобів позитивного впливу на мотивацію в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

Мета дослідження. Метою дослідження є обґрунтування необхідності реалізації засобів розвитку мотиваційної сфери здобувачів вищої освіти в умовах синхронного навчання.

Виклад основного матеріалу. Для нашого дослідження важливим є розуміння поняття «дистанційне навчання». Наприклад, за В. Биковим, «дистанційне навчання – форма організації й реалізації навчально-виховного процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіально (на відстані, що не дає змоги і не передбачає безпосередньої навчальної взаємодії учасників «віч-на-віч», коли учасники територіально перебувають за межами можливої безпосередньої навчальної взаємодії, і коли у процесі навчання їхня особиста присутність у навчальних приміщеннях закладу не є обов'язковою)» [3]. С. Гончаренко дистанційне навчання визначає як «технологію цілеспрямованого й методично організованого керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів, які проживають на відстані від освітнього закладу» [4, с. 125]. Отже, ці визначення для нас є базовими, оскільки в умовах воєнного часу ми маємо контингент здобувачів, «які проживають на відстані від освітнього закладу». Дистанційний формат навчання може бути організовано синхронно або асинхронно залежно від технічних умов, безпекової ситуації, можливості учасників освітнього процесу перебувати на занятті в конкретний момент. Як відомо, «синхронний режим передбачає взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання, де учасники одночасно працюють в електронному освітньому середовищі (працюють за допомогою засобів відео конференції). Цей режим забезпечує швидкий і безпосередній зворотний зв'язок, тайм-менеджмент виконання завдань, можливість організувати взаємодію учнів у малих групах, не викликає відчуття ізоляції під час навчання» [6].

Зрозуміло, що організація занять у синхронному режимі вимагає від викладачів творчості, наполегливості під час підготовки до занять, які потребують застосування різноманітних засобів подачі інформації, механізмів її обробки, засвоєння здобувачами тощо. Активно використовують як у школі, так і закладах вищої освіти, під час дистанційного навчання (синхронного, асинхронного) модель «перевернутого навчання», що підкреслює її універсальність, тобто можливість застосування на різних ступенях освіти. Передусім така модель дозволяє забезпечити низку факторів успішного навчання, зокрема:

- формування суб'єктивної позиції у процесі діяльності, де суб'єкту навчання надається право вибору форм і способів організації діяльності, засобів отримання інформації, права вільно висловлювати свою думку;
- вплив на формування мотивів, що покращує сприйняття інформації (включення Я-мотивації, вплив на внутрішню мотивацію);
- розвиток пізнавальних інтересів за рахунок ігрового фону організації освітнього процесу.

Проблемне поле нашого дослідження включає визначення факторів, що забезпечують розвиток мотивації майбутніх педагогів, серед яких:

- комфортне розвивально-пізнавальне середовище;
- побудова усвідомленої професійної перспективи;
- розвиненість емоційного інтелекту, гнучкості мотивації;
- інноваційні засоби активізації мотивації майбутніх фахівців, де середовищний фактор, по суті, об'єднує всі інші.

Мотивацію педагогічної діяльності можна трактувати як систему емоційно-ціннісних зв'язків із домінуванням особистісних мотивів, які спонукають на самореалізацію у професійній діяльності та у спілкуванні. Як зазначають дослідники, «успішність такої діяльності залежить від ступеню сформованості двох типів мотивації: *зовнішньої* (не стимулює належною мірою професійного розвитку педагога, перетворює працю на діяльність, що здійснюється під тиском зовнішньої необхідності) та *внутрішньої* (не тільки стимулює вдосконалення професійної майстерності, але також є джерелом розвитку суб'єктів навчання)» [9]. Роблячи акцент на мотивації здобувачів вищої освіти, можна сказати, що у більшості домінують зовнішні мотиви. Диференціюючи за курсами навчання, виокремлюємо такі провідні мотиви майбутніх учителів початкової школи до навчання (табл. 1).

Таблиця 1. Провідні мотиви майбутніх учителів початкової школи до навчання

Курс	Провідні мотиви
I курс	байдуже ставлення; допитливість, що розвивається; епізодична зацікавленість
II курс	показна зацікавленість; епізодична цікавість; байдуже ставлення до навчання
III курс	показна зацікавленість; епізодична цікавість; допитливість, що розвивається
IV курс	показна зацікавленість; епізодична цікавість; функціональний інтерес

Зрозуміло, що першокурсники адаптуються до навчання кожний у своєму темпі. Зокрема, в умовах синхронного й асинхронного навчання для багатьох це складна задача. Другий та третій курси насичені новою складною інформацією, тому зацікавленість, бажання досягати високих оцінок у здобувачів освіти тримаються на зовнішніх мотивах. І тільки на четвертому курсі проявляє себе внутрішня мотивація, якій передувала спеціально організована робота викладачів:

- сприяння усвідомленню особистих індивідуальних якостей та розвитку професійно важливих якостей, власної індивідуальності та її розвитку;
- підвищення внутрішньої навчально-пізнавальної мотивації;
- усвідомленість у необхідності моделювання професійних перспектив;
- формування вміння вчитися впродовж життя, застосовувати в процесі учіння інноваційні технології, засоби активізації та вдосконалення навчально-пізнавальної діяльності тощо.

На четвертому курсі виникає «професійна потреба», що свідчить про динаміку розвитку мотивації до навчання. Робимо висновок, що освітній процес закладу вищої освіти має стимулювати становлення суб'єкта діяльності, здатного усвідомлено ставити цілі, брати відповідальність за прийняті рішення, спонукати до вибору адекватної стратегії поведінки, яку забезпечує мотивація до досягнення успіху здобувачем вищої освіти.

Результативність процесу формування мотивації здобувачів вищої освіти стимулює освітнє середовище, для якого є невід'ємним розвивально-пізнавальна характеристика [8;17;18]. О. Романовський вважає, що «освітнє середовище – це сукупність матеріальних, духовних і емоційно-психологічних умов, у яких відбувається освітній процес, а також чинників, що можуть як сприяти, так і перешкоджати досягненню запланованих результатів» [13]. Однак у межах нашого дослідження слід звернути увагу на інформаційно-цифрове середовище закладу вищої освіти. Ми його розглядаємо в контексті трисуб'єктної дидактики [12].

Взаємодія базується на інноваційності кожної складової структури (рис 1.).

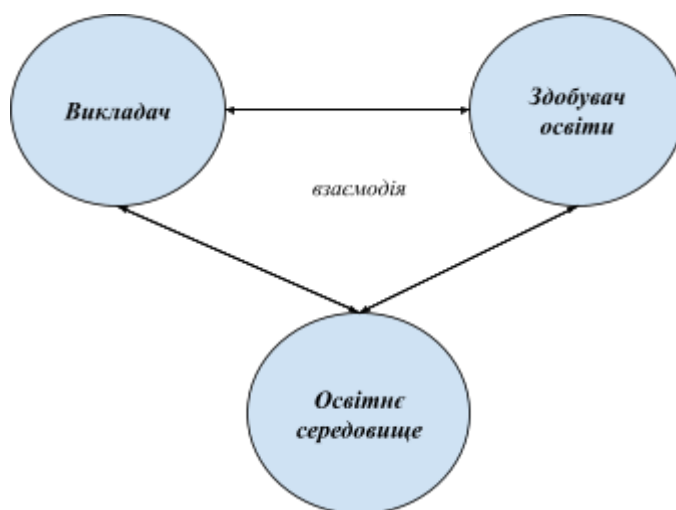

Рисунок 1. Триєдина взаємодія «викладач-здобувач-освітнє середовище»

Зокрема, змінюється функція викладача: «він повинен навчати студента орієнтуватись у цьому інформаційному середовищі, розвинути його творчі та інтелектуальні здібності, у тому числі здатність до самоосвіти. Саме ця обставина робить використання інформаційних технологій, інформатизацію навчального процесу головним засобом здійснення переходу до інноваційної освіти» [5]. Кардинально змінюється і здобувач. Він стає суб'єктом навчання, активним, з незалежною думкою, критично мислячим, умотивованим на здобуття освіти. Але слід зауважити, що «необхідно досліджувати якість сформованості окремих навичок та вмінь, які при переході з аудиторної на дистанційну освіту формуються вкрай повільно <...> Крім того, слід враховувати неочікувано високі показники психологічних проблем у здобувачів освіти, які позбавлені соціальної взаємодії з одногрупниками» [1]. Слушною є думка дослідників про те, що «з дистанційним навчанням у навчальний процес впроваджуються принципово нові моделі навчання, що передбачають проведення конференцій, самостійну роботу студентів з інформаційними полями з різних банків знань, проектні роботи, тренінги та інші види діяльності з комп'ютерними технологіями» [14]. При цьому змінюються і функції міжособистісного спілкування між здобувачем і викладачем, які організуються в режимі «діалог-полілог».

Як зауважує М. Кляп, «інформаційні технології є не тільки потужним засобом отримання інформації, але й інструментом підвищення мотивації та інтересу до здобуття знань» [7]. Водночас слід констатувати ситуацію, що склалася у самій організації освітнього процесу. Перехід на дистанційне навчання багатьох закладів вищої освіти вимагає тих інноваційних засобів і підходів до якісної освіти, які викликають інтерес до здобуття спеціальності, мотивують здобувачів до пізнавальної діяльності, формують ініціативність, бажання постійно навчатися, заохочують до самостійності в пошуковій роботі, прийнятті відповідних рішень, відповідальності.

Сучасних здобувачів вищої освіти можна схарактеризувати як «цифрова молодь», у якої необмежені можливості отримання і переробки інформації. Тож виникає ситуація, коли той, хто навчається, стає більш незалежним від того, хто навчає. Однак слід підкреслити, що роль педагога залишається вкрай важливою й обов'язковою в освітньому процесі. Передусім це педагогічно доцільний вплив на розвиток особистості здобувачів, зокрема на мотиваційну сферу. Практика викладацької діяльності дозволяє зробити висновок про необхідність впливів на мотиваційну сферу здобувачів із необхідним передбаченням результату: розвиненості внутрішньої мотивації; гнучкої мотивації [2]; вплив на формування мотивації досягнення успіху тощо. На нашу думку, такий вплив є можливим під час реалізації дистанційного навчання у синхронному форматі.

Сучасний освітній процес збагачено актуальними методами, засобами учіння і навчання, серед яких кейси, «перевернутий клас» або перевернуте навчання, е-навчання, робота на різних платформах тощо. «Комп'ютерна методологія навчання містить низку специфічних, діяльних методів: комп'ютерне моделювання, використання ефективних та доступних програмних засобів, комп'ютерне тестування, ігрові методи активного навчання тощо» [19], тому сьогодні змінюється класична схема «вчитель-учень-підручник» на більш прогресивну «педагог – суб'єкт учіння – е-підручник – комп'ютерні засоби навчання».

Звернемо увагу на мультимедійні засоби, що дозволяють «відмовитися від властивих традиційному навчанню рутинних видів викладацької діяльності та значно активізувати пізнавальну діяльність студентів» [10]. Виділяють низку дидактичних особливостей, що підкреслюють перевагу мультимедійних засобів у порівнянні з традиційними [10, с. 33]. Досвід організації занять із використанням мультимедійних засобів показує: візуалізація інформації дозволяє здобувачам виказувати своє ставлення до поданих варіацій (малюнок, інформація, поєднання тексту й ілюстрації, застосування таблиць, знаків, діаграм тощо), проявляти емоції, що водночас виступає мотиватором до діяльності, зокрема навчальної проблемної.

На сьогодні інформаційні технології, цифрова грамотність суб'єктів навчання є провідною умовою становлення майбутнього фахівця: «Застосування комп'ютерних технологій сприяє підвищенню рівня самоосвіти, мотивації навчальної діяльності і дає абсолютно нові можливості для творчості, отримання й закріплення різних професійних навичок та відповідає соціальному замовленню, яке держава пред'являє до ВНЗ» [13]. Прикладом може слугувати досвід Херсонського державного університету, де «одним із пріоритетів університету, визначених Стратегією розвитку Херсонського державного університету на 2023 – 2027 рр., є цифровізація» [15]. Розвиток цифрової грамотності перебуває в постійному просуванні: учасники освітнього процесу отримують консультації, у межах школи професійного розвитку проводять семінари, де надають практичну допомогу викладачам щодо оволодіння навичками роботи на сайтах, з програмами, де формуються навички користування різними засобами активізації проведення занять у дистанційній формі.

Важливу роль відіграє розвиток сайту ХДУ 24 і функціонування KSU online на платформі Moodle, що, будучи складовими освітнього середовища, позитивно впливають на підготовку здобувачів вищої освіти, зокрема майбутніх учителів початкової школи. На лекційних і практичних заняттях учасники освітнього процесу за допомогою ZOOM можуть не лише спілкуватися в режимі відеоконференції, а й поширювати на екран презентації, аудіо- та відеофайли, зовнішні ресурси (наприклад, вебсайти), користуватися дошкою у спільному доступі, працювати у віртуальних кімнатах, що урізноманітнює подачу та сприйняття матеріалу, залучає здобувачів освіти до активної взаємодії. Це дозволяє уникати одноманітності, працювати в групах, полегшує візуальне сприйняття інформації, а під час виконання здобувачами практичних завдань – сприяє розширенню можливостей, заохоченню до творчого підходу, креативності, більш якісному опрацюванню інформації. Спільна робота, до прикладу, в Google-документах із одночасним залученням кількох учасників освітнього процесу навіть у віддаленому режимі усуває можливі розриви комунікації, дає змогу відстежувати перебіг виконання завдань, коригувати їх у режимі реального часу. Також це полегшує доступ до виконуваної роботи та заощаджує час, що дозволяє більш раціонально організувати свою діяльність. Перевірити знання здобувачів вищої освіти можна за допомогою тестування або онлайн-вікторин, для чого викладачі використовують Google-форму, тести на KSU online або, наприклад, Kahoot, що є наближеним до ігрової форми. Використання названих та інших функціонально подібних сервісів за останні роки стало вже звичним і таким, що доводить свої переваги у режимі синхронного навчання, робить комунікацію зі здобувачами освіти ефективною й мотивує їх до активної навчальної діяльності.

Доречним буде згадати і про можливості запровадження штучного інтелекту у практику викладання ЗВО. Херсонський державний університет одним із перших регламентував використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях (схвалено вченою

радою 29 червня 2023 р.). «Загальні політики використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях Херсонського державного університету» розкривають основні позиції, зокрема глосарій, нормативну базу, модель суб'єктної взаємодії викладача, здобувача та штучного інтелекту, виокремлено етику використання генеративних платформ штучного інтелекту [16]. На сьогодні викладачі активно включаються в процес опанування інструментами та платформ штучного інтелекту. Означені засоби передусім спрямовані на формування мотивації досягнення успіху здобувачів вищої освіти у навчанні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Мотиваційні детермінанти навчальної діяльності є базовими чинниками подальшої ефективної реалізації індивідуальної траєкторії майбутнього педагога. Вони, поряд із когнітивними та особистісними факторами, відіграють визначальну роль у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти, що відбувається, зокрема, в інформаційно-цифровому освітньому середовищі. Система цих чинників динамічна і допускає можливість цілеспрямованого на неї впливу з метою оптимізації. У подальшій роботі будуть обґрунтовані педагогічно доцільні засоби організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Azmi, F. M., Khan, H. N. & Azmi, A. M. (2022). The impact of virtual learning on students' educational behavior and pervasiveness of depression among university students due to the COVID19 pandemic. *Global Health*, 18, 70. <https://doi.org/10.1186/s12992-022-00863-z>
2. Correlation between hubristic motivation, self-esteem and the level of aspiration Fomenko K. *Science and Education a New Dimension* (2016). *Pedagogy and Psychology*, IV (48), 102.
3. Биков, В. Ю. (2008). Дистанційне навчання. *Енциклопедія освіти* / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер.
4. Гончаренко, С. У. (2011). *Український педагогічний енциклопедичний словник*. Видання друге, доповнене й виправлене. Рівне: Волинські обереги.
5. *Інтеграція в європейській освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи* (2011): Монографія / За заг. ред. Ф. Г. Ващука. Ужгород: ЗакДУ (Серія «Євроінтеграція: український вимір»).
6. Калюжний, В. С. (2018). Структура інформаційно-комунікаційного середовища державного регулювання розвитком дистанційного навчання. *Вісник Національного університету цивільного захисту України, серія «Державне управління»*, 8 (1), 318–324, <https://doi.org/10.5281/zenodo.1240911>.
7. Кляп, М. (2016). До питання використання інформаційних технологій у реформуванні української освіти. *Геополітика України: історія і сучасність: зб. наук. пр.* / ред. кол.: І.В.Артёмов (голова) та ін. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2 (17), 144–165.
8. Коваленко, Н. П., Боброва, Н. О., Ганчо, О. В., Зачепило, С. В. (2020). Мотивація студентів як запорука успішного професійного розвитку. *Медична освіта*, 1, 43–48.
9. Максименко, С. Д., Макаренко, О. М. Особливості мотивації в процесі професійної підготовки майбутніх біологів. Відновлено з: http://ekmair.ukma.edu.ua/Maksymenko_Osoblyvosti_motyvatsii.pdf?sequence=5
10. *Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник* (2012) / ав.: Жалдак, М. І., Шут, М. І., Жук, Ю. О., Дементієвська, Н. П., Пінчук, О. П., Соколюк, О. М., Соколов, П. К. / За редакцією: Жука, Ю. О. Київ: Педагогічна думка.
11. Пермінова, Л. (2011). Мотивація як фактор навчальної успішності студента. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*, 20, 101–104.
12. Петухова, Л. Є. (2016). Інноваційні категорії трисуб'єктної дидактичної системи. *Реалізація наступності в математичній освіті: реалії та перспективи : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (15–16 вересня 2016 р., м. Одеса)*. Одеса, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 274–277.

13. Романовський, О. Г. (2002). Освітнє середовище як важлива передумова формування гуманітарно-технічної еліти. *Педагогіка і психологія*, 3, 98–100.
14. Россомаха, О. І., Пізінцалі, Л. В., & Александровська, Н. І. (2022). Аналіз використання дистанційного формату навчання при викладанні дисципліни «Взаємозамінність, стандартизація і технічні вимірювання за допомогою GOOGLE FORMS». *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 207, 288–295, <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-288-295>.
15. *Стратегія розвитку Херсонського державного університету на 2023–2027 рр.* Відновлено з: <https://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>
16. *У ХДУ легалізували використання штучного інтелекту.* Відновлено з: https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=17407#!/FileDownload.ashx/photo_2023-06-30_13-15-51.jpg?id=898ce729-ea89-4577-b6aa-47969d0a8cbe/0/
17. Хомуленко, Т. Б., Фоменко, К. І. (2012). *Губристична мотивація як чинник прагнення до успіху: віковий аспект.* Монографія. Харків: ХНПУ.
18. Цимбалару, А. Д. (2016). Освітній простір: сутність, структура і механізми створення. *Український педагогічний журнал*, 1, 41–50.
19. Чепіль, М. М. (2012). *Педагогічні технології: навч. посіб.* Київ: Академвидав (Серія «Альма-матер»).

REFERENCES

1. Azmi, F. M., Khan, H. N. & Azmi, A. M. (2022). The impact of virtual learning on students educational behavior and pervasiveness of depression among university students due to the COVID19 pandemic. *Global Health*, 18, 70, <https://doi.org/10.1186/s12992-022-00863-z>
2. Correlation between hubristic motivation, self-esteem and the level of aspiration Fomenko K. *Science and Education a New Dimension* (2016). *Pedagogy and Psychology*, IV (48), 102.
3. Bykov, V. Iu. (2008). Dystantsiine navchannia. *Entsyklopediia osvity / Akad. ped. nauk Ukrainy*; hol. red. V.H. Kremen. K.: Yurinkom Inter.
4. Honcharenko, S. U. (2011). *Ukrainskyi pedahohichnyi entseklopedychnyi slovnyk.* Vydannia druhe, dopovnene y vypravlene. Rivne: Volynski oberehy.
5. *Intehratsiia v yevropeyskyi osvitnii prostir: zdobutky, problemy, perspektyvy* (2011): Monohrafiia / Za zah. red. F.H. Vashchuka. Uzhhorod: ZakDU (Seriia «Ievrointehratsiia: ukrainskyi vymir»).
6. Kaliuzhnyi, V. S. (2018). Struktura informatsiino-komunikatsiinoho seredovysheha derzhavnogo rehuliuвання rozvytkom dystantsiinoho navchannia. *Visnyk Natsionalnohouniversytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy, seriia «Derzhavne upravlinnia»*, 8 (1), 318–324. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1240911>.
7. Kliap, M. (2016). Do pyttannia vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u reformuvanni ukrainskoi osvity. *Neopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist: zb. nauk. pr. / red. kol.: I.V.Artomov (holova) ta in.* Uzhhorod : DVNZ «UzhNU», 2 (17), 144–165.
8. Kovalenko, N. P., Bobrova, N. O., Hancho, O. V., Zachepylo, S. V. (2020). Motyvatsiia studentiv yak zaporuka uspishnoho profesiinoho rozvytku. *Medychna osvita*, 1, 43–48.
9. Maksymenko, S. D., Makarenko, O. M. Osoblyvosti motyvatsii v protsesi profesiinoy pidhotovky maibutnikh biolohiv. Retrieved from: http://ekmair.ukma.edu.ua/Maksymenko_Osoblyvosti_motyvatsii.pdf?sequence=5
10. *Multymediini systemy yak zasoby interaktyvnoho navchannia: posibnyk* (2012) / av.: Zhaldak, M. I., Shut, M. I., Zhuk, Yu. O., Dementiievska, N. P., Pinchuk, O. P., Sokoliuk, O. M., Sokolov, P. K. / Za redaktsiieiu: Zhuka, Yu. O. K.: Pedahohichna dumka.
11. Perminova, L. (2011). Motyvatsiia yak faktor navchalnoi uspishnosti studenta. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia : Pedahohika. Sotsialna robota*, 20, 101–104.
12. Petukhova, L. Ye. (2016). Innovatsiini katehorii trysubiektnoi dydaktychnoi systemy. *Realizatsiia nastupnosti v matematychnii osviti:realii ta perspektyvy : materialy vseukrainskoi naukovy-praktychnoi konferentsii (15-16 veresnia 2016 r., m. Odesa).* Odesa, Pivdennoukrainskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni K. D. Ushynskoho, 274–277.
13. Romanovskyi, O. H. (2002) Osvitnie seredovysheche yak vazhlyva predumova formuvannia humanitarno-tekhnichnoi elity. *Pedahohika i psykholohiia*, 3, 98–100.

14. Rossomakha, O. I., Pizintsali, L. V., & Aleksandrovska, N. I. (2022). Analiz vykorystannia dystantsiinoho formatu navchannia pryvykladanni dystsypliny «Vzaiemozaminnist, standartyzatsiia i tekhnichni vymyriuvannia za dopomohoiu GOOGLE FORMS. *Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky*, 207, 288–295. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-288-295>.
15. *Development strategy of Kherson State University for 2023–2027*. Retrieved from: <https://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>
16. *The use of artificial intelligence was legalized at KhSU*. Retrieved from: https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=17407#!/FileDownload.ashx/photo_2023-06-30_13-15-51.jpg?id=898ce729-ea89-4577-b6aa-47969d0a8cbe/0/
17. Khomulenko, T. B., Fomenko, K. I. (2012). *Hubrystychna motyvatsiia yak chynnyk prahnennia do uspihu: vikovyi aspekt*. Monohrafiia. Kh.: KhNPU. .
18. Tsymbalaru, A. D. (2016). Osvitnii prostir: sutnist, struktura i mekhanizmy stvorennia. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, 1, 41–50.
19. Chepil, M. M. (2012). *Pedahohichni tekhnolohii: navch. posib*. K.: Akademvydav (Seriiia «Alma-mater»).

Liudmyla Perminova

Kherson State University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

MEANS OF INFLUENCE ON THE MOTIVATION SPHERE OF HIGHER EDUCATION ACQUISITIONS IN CONDITIONS OF SYNCHRONOUS EDUCATION

In the modern educational paradigm oriented towards the satisfaction of individual requests, the problems of professional formation of future specialists acquire special importance. Social problems, wartime force educators to constantly improve their practical professional skills. Many institutions switched to a distance learning format, and this led to the need to improve work skills with the use of innovative teaching technologies. This has both positive and negative components. The definition and substantiation of means of active learning in the mode of synchronous (asynchronous) learning, which teachers successfully cope with, can be attributed to the positive. However, in connection with remote learning, there is a problem with motivation, the manifestation of independence, and the formation of self-management qualities of higher education students. There is a problem of a positive influence on the motivational sphere of a modern student, which ensures his success both in studies and success in future professional activities. Means of motivation for success should be didactically and methodically coordinated with the needs and individual qualities of those who study. Informatization, digitization of the educational process provides ample opportunities for teachers' creativity. Modern IT technologies, especially cloud technologies, provide teachers with a fairly convenient, free set of tools for activating the educational and cognitive activities of students, including virtual whiteboards, multimedia presentations, tools for organizing group work, services for creating tests, intelligence cards, supplemented and virtual reality. It should be noted that the quality of information perception, motivation for activity increases when watching videos, listening to texts and musical works. Motivation increases when the winners themselves take an active part in creating drawings, multimedia presentations, etc. The influence on the development of the motivational sphere of higher education seekers is complex and requires a lot of time and effort of teachers.

Key words: motivational sphere, distance learning, synchronous learning, perception of information by students of higher education, means of influencing the development of the motivational sphere of students of higher education.

Стаття надійшла до редакції 02.01.2024

The article was received 02 January 2024